

Het meest geciteerde vers van het Oude Testament (of: hebben we nu een lieve of een strenge God?)

We zitten nu precies halverwege de 40 dagen periode voor Pasen. In de kerkelijke kalender is dat altijd een belangrijke periode - vaak gebruikt in voorbereiding op het hoogtepunt van het kerkelijk jaar: het gedenken van de dood en opstanding van Jezus op Goede Vrijdag en op Paaszondag.

Wij hebben velen jaren achtereenvolgend in die 40 dagen periode een specifiek thema genomen waar we dan als hele gemeente mee bezig waren. Dit jaar niet vanwege de corona-beperkingen. Vorig jaar begon de corona-epidemie halverwege de 40 dagen tijd. Toen waren we bezig met de Laatste 18 uren van Jezus op aarde - over de betekenis van zijn lijden. Weten jullie het nog?

Vanmorgen wil ik toch een start maken met een voorbereiding richting Goede Vrijdag en Pasen. Over twee weken op zondag ga ik daar een vervolg aan geven. Het weekend daar weer na gaan we op Goede Vrijdag het avondmaal vieren - waarschijnlijk dan ook nog online. En op paaszondag 4 april willen we graag in de openlucht bij elkaar komen. Of eigenlijk, niet teveel bij elkaar - mooi verspreid per gezin en huishoudelijke eenheid op een picknickkleed - met allemaal onze eigen lekkernijen mee die we niet met elkaar mogen delen. Het wordt zo min mogelijk een samenkomst, want daar is afzonderlijke toestemming voor nodig. We gebruiken weer de silent disco koptelefoons, zodat er geen geluidsversterking klinkt. Jullie horen daar nog meer over.

Ik wil met jullie lezen het meest bekende, meest belangrijke en meest geciteerde tekst binnen het Oude Testament: Exodus 34:6-7. Het is daarom zo belangrijk, omdat God daar voor het eerst iets zegt over Zichzelf. Mozes was toen alleen met God op de berg Sinai en had gevraagd of God Zich persoonlijk bekend zou maken. En in reactie spreekt God dan de volgende woorden uit:

Toen de HEERE bij hem voorbijkwam, riep Hij: HEERE, HEERE, God, barmhartig en genadig, geduldig en rijk aan goedertierenheid en trouw, Die goedertierenheid blijft bewijzen aan duizenden, Die ongerechtigheid, overtreding en zonde vergeeft, maar Die de schuldige zeker niet voor onschuldig houdt en de ongerechtigheid van de vaders vergeldt aan de kinderen en kleinkinderen, tot in het derde en vierde geslacht. (HSV)

Vooraf het eerste deel van deze tekst is bij veel Christenen geliefd. We hebben er ook over gezongen en straks zullen we nog meer zingen met het eerste deel van deze woorden erin verwerkt: God die barmhartig, genadig, geduldig, goedertieren, trouw en vergevend is. Over twee weken ga ik meer zeggen over deze prachtige woorden, waarmee het karakter van God wordt beschreven.

Maar dan is er ook een domper. De woorden van God eindigen met een strengheid die we toch wel heel lastig vinden. Het gaat dan over straf, over vergelding en dan ook nog tot in het nageslacht. Dat iemand de gevolgen moet ondervinden van eigen daden, dat kunnen we nog wel plaatsen. Maar waarom moeten de kinderen en kleinkinderen daarvan de dupe zijn?

Het is niet voor niets dat we er meestal voor kiezen om alleen het eerste deel te zetten op kaartjes of op een tegeltje aan de muur. Viel het je op dat op de eerste dia alleen het fijne deel van deze tekst staat - en zo ook bij de aankondiging in het Immanuel Nieuws - terwijl er wel onder staat dat het Exodus 34:6-7 is? De laatste stukje van wat God zegt wordt heel vaak weggelaten.

Ik zal jullie laten zien dat toch deze beide kanten samen heel belangrijk zijn en dat het samen zorgt voor een goddelijke balans tussen genade en gerechtigheid. Maar eerst wil ik jullie vertellen wat er gebeurde in het boek Exodus voorafgaande aan deze woorden van God Zelf over Zichzelf.

Vanaf Exodus 12 lezen we over de uittocht van het Joodse volk uit Egypte. Dat was zo spannend en

tegelijk geweldig. Zo lang waren ze slaven geweest en nu stonden de Egyptenaren langs de wegen en gaven zij zelfs hun juwelen en gouden sieraden aan hen mee. Met alle leeftijden door elkaar en ook de dieren daarbij - sommige spullen en mensen op karren of op de rug van dieren - zo trokken ze richting de Schelfzee. Het was natuurlijk de vraag hoe ze aan de overkant zouden komen. Maar nu waren ze in een jubelstemming. Het zou allemaal wel goed komen.

God had echter een plannetje waar ze het nog moeilijk mee zouden krijgen. God liet Mozes het volk opzettelijk na wat vreemde omzwervingen naar een plek brengen precies tussen Egypte en het wijde water. Daardoor zou de Farao denken dat ze verdwaald waren en dat hij hen op een kwetsbare plek gemakkelijk weer gevangen zou kunnen nemen. God wist precies wat Hij deed. Hij wilde een bijzonder wonder doen en meteen ook met de vijand afrekenen. We weten wat er gebeurde. Terwijl de Egyptische legers er in de verte aankwamen en het volk hem behoorlijk begon te knijpen, stak er een hele sterke wind op en tot ieders verbazing werd het water over een groot gebied weggeblazen. Het hele volk kon daardoor over de droge bodem naar de overkant lopen. Maar toen de Egyptische legers met hun paarden en wagens hetzelfde wilden proberen, stroomde het water weer terug en verdrong het hele leger. Zo waren ze definitief verlost van hun grootste vijand!

Weer was er een paar dagen grote blijdschap en feestvreugde. Maar er hoefde maar niet iets te gebeuren en het volk werd weer bang en daarvan maakten sommigen gebruik door het volk te laten klagen. Toen het volk honger en dorst kreeg, dreigde er een opstand. Maar God zorgde dat het eten uit de lucht viel en dat het water zomaar uit een rots begon te stromen. De mensen moesten er nog zo aan wennen dat ze echt op God konden vertrouwen - en dat ze ook Mozes konden vertrouwen.

Uiteindelijk kwamen ze in de woestijn bij de berg Sinai. Daar sprak God via Mozes hele bijzondere woorden tot het volk. Dat kun je lezen in Exodus 19:4-6 - *"U hebt gezien wat Ik met de Egyptenaren heb gedaan en hoe Ik u bij Mij heb gebracht, zoals een arend zijn jong op zijn rug meeneemt. Als u Mij gehoorzaamt en uw deel van ons verbond naleeft, zult u mijn eigendom zijn tussen alle andere volken; want de hele aarde is mijn bezit. U zult een koninkrijk van priesters van God en een heilig volk zijn."* (Het Boek)

God zegt daar: jullie zijn mijn kinderen. Deze woorden zijn heel teder en liefdevol. Hij zegt ook: jullie zijn mijn geliefden - ik ga met jullie een relatie beginnen die op een huwelijk lijkt. En God zegt ook: ik heb een bijzonder plan met jullie - een koninklijk plan dat goed zal zijn voor de hele wereld. De mensen snapten natuurlijk niet zo goed wat dat allemaal betekende - het was allemaal een beetje teveel. Maar wat ze wel begonnen te begrijpen was dat God veel persoonlijker was dan ze ooit hadden gedacht en dat Hij hen op de een of andere manier heel bijzonder vond - dat Hij veel van hen hield - en dat hij hen veel wilde toevertrouwen. Het moet wel zo zijn dat dit hen een heel goed gevoel gaf van binnen.

Maar, zegt God ook: Jullie moeten mij wel trouw blijven - want anders gaat het niet werken. En dat betekende dat het volk niet ontrouw moest worden en in gehoorzaamheid moest leven met de geboden en instructies die God hen zou geven. God gaf hen door Mozes heel veel instructies over hoe moesten leven met elkaar en hoe ze Hem konden dienen.

In Exodus 20 begint dat met de tien geboden. En het allereerste gebod vroeg van hen om God boven alles lief te hebben en geen andere goden te eren of te dienen. Het huwelijk met God was echt een huwelijk met één en niet met meerderen. Het eerste gebod is: heb mij lief boven alles.

Lees maar eens mee wat er staat in Exodus 20:3-6 - *"Ik ben jullie Heer God. Ik ben het die jullie uit de slavernij in Egypte heeft bevrijd. Jullie mogen geen andere goden hebben dan Mij alleen. Maak geen godenbeelden van iets wat in de lucht, op de aarde of in het water onder de aarde is. Ga niet zulke beelden aanbidden en dienen. Want Ik, jullie Heer God, ben een jaloers God en Ik wil niet dat*

jullie andere goden aanbidden. Als mensen Mij niet willen gehoorzamen, zal het slecht met hen gaan. Hun ongehoorzaamheid heeft gevolgen tot in de derde en vierde familie ná hen. Maar Ik ben goed voor de mensen die van Mij houden. Het zal goed gaan met de duizenden mensen die van hen afstammen." (Basis Bijbel)

Zie je, trouwens, dat hier bijna hetzelfde staat als in onze tekst uit Exodus 34. Maar hier wordt er wel wat meer gezegd - namelijk dat (klein)kinderen niet zomaar worden gestraft, omdat hun ouders of voorouders het verprutst hebben. Nee, God houdt ieder verantwoordelijk voor eigen daden. En dat is wel zo eerlijk. Er is niet zoiets als een vloek vanuit het voorgeslacht waar we niet aan kunnen ontkomen. Maar wel worden de fouten en zonden vaak een patroon door de geslachten heen.

Maar hé, nog iets, wat vreemd. Staat daar dat God jaloers is? En Hij zegt dat zowaar over Zichzelf. Maar ja, eigenlijk is dat wel logisch. Als je getrouwd bent met iemand waar je veel van houdt, dan zou je toch ook jaloers zijn als jouw geliefde met anderen zou flirten of nog erger.

Misschien herinneren jullie nog wel deze dia, die ik een paar jaar geleden liet zien tijdens een prediking over huwelijk en seksualiteit. Het ging toen over het bijbelboek Hooglied. In dat bijbelboek gaat het over gepassioneerde liefde. Daar lezen we: *"Draag mij als een zegel op je hart, als een zegelring aan je vinger. Want de liefde is sterk als de dood, ook aan haar is niet te ontkomen! De liefde is een vuur, een vuur van de Heer."* (Hooglied 8:6, GNB) Vurige liefde is liefde die ook gekwetst en boos kan worden. Zo ook bij God. Zijn liefde is zeer gepassioneerd. En dat is maar goed ook! Dat is een terechte jaloersheid. Het zou vreemd zijn als dat er niet was.

Jakobus spreekt ook daarover in het NT: *"Ontrouw volk! Weet u niet dat vriendschap met de wereld vijandschap met God betekent? Wie met de wereld goede vrienden wil zijn, maakt zichzelf tot vijand van God. Denk niet dat de Schrift zonder reden zegt: De geest die hij in ons liet wonen, eist hij geheel voor zichzelf op."* (Jak 4:4-5, GNB) Dat laatste stukje wordt in een andere vertaling ook heel mooi vertaald: *"De geest, die Hij in ons deed wonen, begeert Hij met jaloersheid."* (NBG) Dus ook in het NT gaat het over God die jaloers kan zijn. Hij heeft ons gemaakt en heeft ons een menselijke geest gegeven. En de reden waarom Hij dat deed, was dat Hij met ons een relatie van liefde en trouw kon hebben. God is een God van relatie en van een diepgaande liefde. Hij wil dat niet met anderen delen. Dat klinkt nogal veeleisend, maar zo gaat dat nu eenmaal met vurige liefde.

En dan gebeurt in het verhaal van Israel in het boek Exodus iets wat je bijna niet voor kunt stellen. Terwijl Mozes een langere periode van ruim een maand weg is - alleen op de berg om voor het volk met God te spreken - worden de mensen weer opgehitst en bang en ontevreden gemaakt tot het punt dat ze Aaron, de broer van Mozes, zo ver krijgen dat er van al hun verzamelde gouden sieraden een gouden kalf wordt gemaakt. Dat hadden ze zo gezien in Egypte. Dan hadden ze een god die je tenminste kon zien. Dan hadden ze er ook wat voor gedaan en geofferd. Dat gaf hen een goed gevoel. En met Mozes duurde het allemaal toch veel te lang - en ging het bovendien alleen maar over regels en instructies. Ze maakten zichzelf wijs dat deze gouden kalf eigenlijk gewoon yahweh was en dat deze hen aanmoedigde om vrolijk te gaan feesten. Na al die weken van spanning en onzekerheid hadden ze best wel behoefte om even lekker uit hun dak te gaan op een festival voor het hele volk. Daar kan toch niemand op tegen zijn. Het feest liep wel een beetje uit de hand. Maar ja, dat kan toch ieder begrijpen. Dat moet toch een keertje kunnen.

Maar dat was precies wat God niet kon verdragen. Er is bij God veel ruimte voor heel veel fouten en miskleunen - God is immers genadig en geduldig en bereid heel veel te vergeven. Maar er is geen ruimte voor iets dat het liefdesverbond zou verstoren - iets dat de relatie van liefde en trouw tussen God en het volk zou verstoren. God had hier geen begrip voor. Nee, Hij werd heel boos.

Mozes was ook heel boos, maar springt toch tussenbeide - tussen het losbandige volk en de toorn

van God. In Exodus 32:10 lezen we dat God zegt: *"Laat Mij mijn gang gaan, dan zal Ik hen vernietigen. Ik ben vreselijk boos op hen. Dan zal Ik van j6u een groot volk maken."* (Ex 32:10) God wil niet verder met dit huwelijk en stelt dan voor om met Mozes alleen - zonder dat ontrouwe volk verder te gaan. Maar wat doet Mozes dan? Hij springt in de bres en gaat bidden en pleiten voor het volk. Mozes zegt: *"U bent wel heel boos op hen, maar straf hen alstublieft niet! Doe alstublieft niet de vreselijke dingen die U zei."* (Ex 32:12) Hij probeert van alles om de zaak te redden. Hij doet een beroep op de eer van God en op de beloften van God aan Abraham en andere voorvaders van Israel. Mozes gaat zelfs nog een stap verder en zegt: *"Heer, dit volk heeft iets heel verschrikkelijks gedaan. Want ze hebben een god van goud voor zich gemaakt. Maar vergeef het hun alstublieft. En als U dat niet wil doen, haal mijn naam dan maar weg uit het Boek van het leven waarin U onze namen heeft geschreven, in plaats van h6n naam."* (Ex 32:31-32) En dan lezen uiteindelijk: *"Toen veranderde de Heer zijn plannen en besloot zijn volk niet zo erg te straffen als Hij eerst van plan was geweest."*

Wow, dat liep op het nippertje goed af. Mozes is hier een beeld van de grote Verlosser die zou komen - de Messias - Jezus onze Heer - die ook bereid was om zijn leven te geven en die dat ook daadwerkelijk heeft gedaan. Mozes was hiermee ook een priester. Hij voldeed al aan de roeping die God in Exodus 19:6 aan het hele volk had gegeven: een priesterlijke taak met koninklijk gezag.

God reageerde dus gunstig op de voorbede van Mozes. Maar toch bleef Hij boos op het volk. Hij wilde daarom niet Zelf met het volk verder optrekken en zegt dat Hij een engel die taak zal geven. Maar dat wilde Mozes niet. Mozes bleef bidden: *"U zegt wel tegen mij: 'Trek verder met dit volk,' maar U heeft mij niet gezegd, wie U met mij mee zal sturen. Maar U heeft toch tegen mij gezegd: 'Je bent mijn vriend en Ik wil goed en vriendelijk voor je zijn.' Als U goed en vriendelijk voor mij wil zijn, vertel mij dan alstublieft uw plannen, zodat ik U steeds beter leer kennen. Bedenk alstublieft dat dit volk 6w volk is."* (Ex 33:12-13, BB)

En dan zegt God: *"Moet Ik Z6lf meegaan om je gerust te stellen?" Mozes antwoordde Hem: "Als U niet Zelf met ons meegaat, laat ons dan niet van hier verder trekken! Want hoe kunnen we weten dat U goed en vriendelijk voor mij en voor dit volk wil zijn, als U niet Zelf met ons meegaat? Want toch juist doordat U bij ons bent, zijn wij anders dan de andere volken op de aarde."* (Ex 33:14-16, BB)

Maar Mozes gaat zelfs nog een stapje verder en vraagt of God Zichzelf aan hem wil laten zien. Wow, hij durft het wel. En dat terwijl God nog steeds boos was op het volk. Maar het is juist dat doorvragende en zoekende en verlangende gebed, waardoor God niet meer boos is maar blij wordt door Mozes. Mozes wil zo graag God beter leren kennen. God zou Zich ook wel aan Mozes willen laten zien, maar Hij weet dat Mozes dat niet zal overleven. Daarom zegt Hij: *"Ik zal al Mijn goedheid bij u voorbij laten komen, en in uw aanwezigheid zal Ik de Naam van de HEERE uitroepen, maar Ik zal genadig zijn voor wie Ik genadig zal zijn, en Ik zal Mij ontfermen over wie Ik Mij ontfermen zal."* (Ex 33:19, HSV) Zie je hoe God hier over Zichzelf spreekt met die prachtige woorden: goedheid, genade, ontferming. Dat is de God die ik graag wil kennen!

Zie je nu ook dat God altijd zo is geweest? Het is echt niet zo dat God in het Oude Testament streng, veel-eisende en boos was en dat Hij in het Nieuwe Testament alleen maar lief is en bij voorbaat al vergevend. God is altijd dezelfde. Hij is als een goede vader die niet snel boos wordt - maar wel snel is met vergeving - die veel van zijn kinderen houdt - en hen wil overladen met zegeningen. Maar als deze Vader wel boos wordt - nou, berg je dan maar. Dan heb je het echt verdiend en ben je veel te ver gegaan. Dat is hier ook het geval.

En dan lezen we in de Bijbel de woorden van onze kerntekst: *"Toen de HEERE bij hem voorbijkwam, riep Hij: HEERE, HEERE, God, barmhartig en genadig, geduldig en rijk aan*

goedertierenheid en trouw, Die goedertierenheid blijft bewijzen aan duizenden, Die ongerechtigheid, overtreding en zonde vergeeft, maar Die de schuldige zeker niet voor onschuldig houdt en de ongerechtigheid van de vaders vergeldt aan de kinderen en kleinkinderen, tot in het derde en vierde geslacht." (Ex 34:6-7, HSV) Zo heb je wat meer een beeld van hoe deze uitspraak van God over Zichzelf tot stand kwam - na dat dieptepunt van het Gouden Kalf - en hoe bijzonder het is dat God hier toch overwegend in positieve woorden over Zichzelf spreekt - als een genadig en vergevende God.

Je zou zeggen dat het volk nu wel z'n lesje heeft geleerd. Maar niet zo heel veel later is er weer een situatie waarover God heel boos wordt en waar de voorbede van Mozes de zaak weer moet redden. Er waren, overigens, heel veel momenten dat het volk begon te klagen en opstandig werd, maar dit was een situatie waarbij het weer echt te erg werd. Dat lezen we in Numeri 14. Mozes heeft 12 verspieters uitgezonden om het beloofde land te verkennen. Zij komen terug en 10 van de 12 zien het helemaal niet meer zitten. Ze vertellen hoe bijzonder dat land is en hoe vruchtbaar en welvarend. Maar ook dat er hele sterke volken wonen in hele steden die onneembare vestingen waren - zeker voor een armzalig volkje zoals zij. En dan wordt het volk zo opstandig dat ze Mozes willen afzetten en doden. Ze willen een andere leider die hen weer terug zal brengen naar Egypte.

God wordt opnieuw zo boos dat Hij het volk wil vernietigen en weer alleen verder wil gaan met Mozes. Maar Mozes geeft daar opnieuw niet aan toe. Hij bidt dat het volgende gebed: *"De HEERE is geduldig en rijk aan goedertierenheid, Hij vergeeft de ongerechtigheid en de overtreding, Hij houdt de schuldige zeker niet voor onschuldig en vergeldt de ongerechtigheid van de vaders aan de kinderen, tot in het derde en het vierde geslacht. Vergeef toch de ongerechtigheid van dit volk, overeenkomstig de grootheid van Uw goedertierenheid, en zoals U dit volk vergeven hebt, vanaf Egypte tot hier toe." (Numeri 14:18-19, HSV)*

Zie je hoe Mozes hier een beroep doet op de woorden die God over Zichzelf had uitgesproken? Hij doet een beroep op het diepste wezen van God - het karakter van God. Het woordje geduldig heeft in zich de betekenis 'niet snel boos'. God is goed en genadig en altijd bereid om te vergeven. Als wij voorbede doen voor anderen, dan kunnen we wat leren van Mozes. Hij deed een beroep op Gods eigen eer en op Gods beloften. Maar bovenal deed hij een beroep op Gods genade.

Weet je dat er nergens in de Bijbel een voorbeeld is, waarbij God een dergelijk gebed niet verhoort? Als we oprecht een beroep doen op zijn genade, dan reageert Hij altijd welwillend. Want we doen daarmee een beroep op zijn diepste wezen - op zijn karakter.

Dus, Mozes doet hier een beroep op het genadige karakter van God Zelf - op de woorden van God Zelf. En dan verhoort God dat gebed opnieuw: *"Op uw woord heb Ik hun vergeven. Echter, zo waar Ik leef, de hele aarde zal met de heerlijkheid van de HEERE vervuld worden! Want al de mannen die Mijn heerlijkheid gezien hebben en Mijn tekenen, die Ik in Egypte en in de woestijn gedaan heb, en die Mij nu al tien keer op de proef gesteld hebben en niet naar Mijn stem hebben geluisterd, zij zullen het land dat Ik hun vaders gezworen heb, niet zien! Ja, geen van allen die Mij verworpen hebben, zullen het zien!" (Num 14:20-23, HSV)*

Hier zien we die twee kanten van Gods karakter. Hij is genadig en Hij is rechtvaardig. Hij is lief, maar Hij is ook streng. We zien in Numeri 14 dat God zegt: 'okay, ik zal hen vergeven'. Maar dan staat er ook het woordje 'echter'. Er volgen wel degelijk consequenties. Allen die tegen God en Mozes rebelleerden zouden nooit het beloofde land binnen gaan. Pas de volgende generatie zou dat gaan doen. (Even tussendoor: zie je dat dit ook iets zegt over de generaties: hier zou de volgende generatie duidelijk niet boeten voor de zonden van hun ouders!) Deze generatie moest nog heel veel jaren in de woestijn blijven. God voorzag in alles wat ze nodig hadden, maar na zoveel jaren komt dat manna en komen die kwakkels echt je neus uit!

Dus de zonde - en dan met name het kwetsen van het hart van God heeft wel degelijk gevolgen - zelfs na vergeving! Voor deze mannen is vergeving - op basis van de voorspraak van Mozes - maar zij kunnen niet leven onder de zegen van God en tot de bijzondere bestemming komen die God voor hen allen had bedoeld.

Dat is ook een waarschuwing voor ons. God wil niet alleen dat we gered zijn (uit Egypte), maar ook dat we leven in de bestemming die Hij voor ons heeft (het beloofde land). Laat het niet zo zijn dat wij een halfslachtig leven met God hebben, waarbij we er aan gewend raken om het in de woestijn te doen met kwakkels en manna. Misschien komt daar wel het woordje 'kwakkelen' vandaan! We vragen dan misschien steeds om vergeving - en God vergeeft ons. Maar we leven niet voluit in een liefdesrelatie met God - we groeien niet in ons geloof - ons hart is niet echt van Hem. En dat laatste is voor God het allermoeilijkst - niet al die dingen waar we vergeving voor hebben gevraagd.

Nog iets hierover. Het is niet voor niets dat bij Gods genade en barmhartigheid het getal 1000 staat en bij Gods strengheid en straf het getal 3. Beide zijn deels symbolische getallen. Maar het maakt duidelijk dat bij God ten diepste de genade veel krachtiger is dan de gerechtigheid. De genade wint het van de gerechtigheid! En dat is goed nieuws. Daarom zegt de Bijbel dat God langzaam boos wordt maar dat Hij juist heel snel is met vergeving. Ja, God is lief en streng tegelijkertijd. Maar zijn liefde is groter dan zijn strengheid. En is het zo ook niet met goede ouders - liefdevol en streng - maar het liefst zijn ze niet meer boos en snel weer liefdevol.

Daarom is het beter om deze twee kanten naast elkaar te laten staan. En om niet, zoals op het openingsplaatje ons alleen tot het fijne gedeelte te beperken, terwijl daaronder staat Exodus 34:6-7. Het is waar, vroeger werd in veel kerken teveel over Gods toorn en strengheid gesproken. Zo probeerde de kerk de mensen in het goede spoor te houden. Maar nu slaan we meestal door naar de andere kant en spreken we soms alleen nog maar over de liefde en de genade van God. Laten het zo zijn dat in onze gemeente een cultuur van genade heerst, maar dat we ook een rechtvaardig leven leiden dat Hem volkomen is toegewijd.

Laten we afsluiten met een moment van gebed.

Over Gods karakter leerden we dat Hij vooral genadig is, maar ook rechtvaardig. Hoe is dat bij jou? Wat moet er bij ons nog veranderen? Ik ga bidden dat we meer op God zullen lijken.

We zien Mozes beschreven als een rechtvaardig mens. Maar het meest bijzondere is hoe hij werd tot iemand met een priesterlijke en koninklijke genade. Hij ontving niet alleen die genade - hij gaf het ook door aan anderen - zelfs aan het hele volk. Hij kende Jezus niet, maar zijn hele optreden was een getuigenis van Jezus. Hoe is dat met jou? Ik wil bidden dat we meer op Mozes zullen lijken. En dat ons gebed net zo krachtig zal zijn als dat van Mozes - vanuit het kennen van het diepste wezen van God - vanuit het kennen van Gods genade.

Mozes wijst naar Jezus. Jezus is onze Hogepriester, die zijn leven gaf voor jou en mij. Het is niet zo dat God pas genadig was door en na Jezus. Nee, God is altijd zo geweest. Maar dat wat Mozes deed in het klein, deed Jezus in het groot en voor alle mensen, van alle tijden, en van de hele wereld. En Hij deed het zo dat het nu ons hart van binnen kan veranderen - door de kracht van God.

Dat gedenken we bij uitstek met Pasen. Maar jij hoeft daar niet op te wachten. Je mag vandaag ja zeggen tegen Jezus. Je mag zeggen: Ik heb het verprutst - ik heb zonder God geleefd - ik heb zijn hart en zijn liefde gekwetst. Ik ken nog zo weinig van die genade. Mijn hart heeft nog zoveel genade en genezing nodig. Jezus, ik heb uw offer nodig en uw voorbede bij God voor mij.